

नरहरिनाथ गाउँपालिका स्थानीय राजपत्र

खण्ड-१ कालीकोट चैत्र २५ गते २०७४ साल (अंक १)
नरहरिनाथ गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति २०७४/१२/०५
प्रमाणिकरण २०७४/१२/१९ प्रकाशन २०७४/१२/०५

भाग-१ नरहरिनाथ गाउँपालिका कुमालगाउँ, कालीकोट कर्णाली प्रदेश

नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा १ बमोजिम नरहरिनाथ गाउँपालिका गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको “स्वास्थ्य सेवा ऐन” सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

प्रस्तावना: नरहरिनाथ गाउँपालिकालाई स्वस्थ्य बनाउन बाञ्छनिय भएकाले “नेपालको संविधान २०७२ को धारा २२६ को उपधारा १ “स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन को दफा १०२ बमोजिम नरहरिनाथ गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ । यो स्वास्थ्य सेवा ऐन राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट लागु हुने छ ।

नरहरिनाथ गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७४

सभाबाट स्वीकृत मिति :- २०७४।१२।५

प्रस्तावना:

नरहरिनाथ गाउँपालिकालाई स्वस्थ्य बनाउन बाञ्छनिय भएकाले “नेपालको संविधान २०७२ को धारा २२०, अनुसूची ८ को सूची नं. ८ ” तथा “स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ वमोजिमगाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद - एक

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:

- (क) यस ऐनको नाम “गाउँपालिका स्वास्थ्य ऐन, २०७४” रहेको छ ।
- (ख) यो ऐनगाउँपालिका भर लागू हुनेछ ।
- (ग) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भए पश्चात लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

- (क) “स्वास्थ्य ऐन” भन्नाले गाउँपालिकाले बनाएको स्वास्थ्य ऐन २०७४ लाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ख) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्षलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (ग) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (घ) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको वडा अध्यक्षलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (ङ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (च) “स्वास्थ्य शाखा प्रमुख” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (छ) “स्वास्थ्य विज्ञ” भन्नाले गाउँकार्यपालिकाले मनोनित गरेको स्वास्थ्य विज्ञलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (ज) “गाउँ सभा” भन्नाले गाउँपालिकाको गाउँ सभालाई सम्भन्नुपर्छ ।

परिच्छेद- दुई

स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धि योजना निर्माण :

३. राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष र मापदण्ड बमोजिम र स्थानिय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी स्थानिय तहको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि लक्ष र मापदण्ड निर्धारण गर्न अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने ।
४. राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य र मापदण्ड अनुसार र स्थानीय परिस्थितिलाई मध्यनजर गरी स्थानीय तहको सरसफाई सेवा सम्बन्धि लक्ष्य र मापदण्ड निर्धारण गर्न अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने ।
५. स्वास्थ्य जीवन शैली, खोप, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृतको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको जनचेतना तथा प्रबर्द्धन, सर्ने तथा नसर्ने रोग सम्बन्धि जनचेतना, रोगको रोकथाम र पुनःस्थापना सेवा सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने ।

परिच्छेद ३

स्वास्थ्य र सरसफाई सेवा प्रदान :

६. जनताको पहुचमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने विभिन्न प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा संचालन गर्ने ।
७. नियमित रूपमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरु निशुल्क प्रदान गर्ने ।
८. जटिल प्रकृतिका रोगको उपचारको लागि रोगीको प्रेशण गर्ने सरल व्यवस्था गर्ने, रोगको पहिचान गरी छुट अनुदान व्यवस्था ।
९. आर्थिक भारका कारणले उपचार हुनबाट बञ्चित हुन नदिन स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गर्ने ।
१०. जनतालाई स्वास्थ्य जीवनयापन गराउन स्वास्थ्य जीवन शैली, खोप, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृतको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको जनचेतना तथा प्रबर्द्धन गर्ने ।
११. समुदायमा आधारित रोगको रोकथाम र पुनःस्थापना सेवा संचालन गर्नुपर्नेछ ।
१२. जनस्वास्थ्य सूचना प्रणाली स्थापना गर्नु पर्नेछ ।
१३. रक्त संचार सेवा संचालन गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ४

स्वास्थ्य संस्था स्थापना र संचालन

१४. जनसंख्याको आधारमा वडा भन्दा तल स्वास्थ्य प्रबर्द्धन केन्द्र संचालनको व्यवस्था मिलाउने ।
 १५. सबै वडामा कम्तिमा एक स्वास्थ्य चौकि स्थापना गराउने ।
 १६. जनसंख्याको आधारमा प्रत्येक गाँउपालिकामा कम्तिमा एक एकिकृत अस्पताल स्थापना गराउने ।
 १७. एकिकृत स्वास्थ्य केन्द्र तथा अस्पतालमा आधुनिक चिकित्सा, आर्युर्वेद लगायत युनानी, आम्ची, होमियाप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 १८. स्वास्थ्य संस्थाहरु व्यवस्थापनको लागि प्रति संस्था एक व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने साथै सो समितिको कार्यलाई गाउँकार्यपालिकाले गठन गरेको स्वास्थ्य विभागले अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन गर्ने ।
 १९. प्रत्येक गाँउपालिकामा एक स्वास्थ्य शाखा स्थापना गर्ने जसले सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि आवश्यक नीति निर्माणमा सहयोग, कार्यन्वयन र व्यवस्थापन गर्ने र शाखाको प्रमुखको रूपमा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत वरिष्ठ कर्मचारीलाई खटाउने छ ।
 २०. स्थानीय स्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरु संचालनको लागि बजेटको व्यवस्थापन गर्ने ।**
२१. प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा सूचना केन्द्रको स्थापना गरी सूचना अधिकृत तोक्ने ।

परिच्छेद ५

स्वास्थ्यसंस्थाको भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन

२२. स्वास्थ्य संस्थाहरु संचालनको लागि जग्गा व्यवस्थापन गरी न्यूनतम भौतिक पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने ।
२३. एम्बुलेन्स खरीद, संचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
२४. रक्त संचार सेवा संचालन गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने ।

परिच्छेद-६

स्वास्थ्य जनशक्ति उत्पादन, नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, पुरस्कार, कार्बाही तथा पद मुक्त र स्वयंसेवकको व्यवस्था

२५. स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आवश्यक डाक्टर तथा स्वास्थ्यकर्मीको उत्पादन गर्न विभिन्न निकायसंग समन्वय गर्ने ।
२६. पाठ्यक्रम बिकास गरी छोटो अबधिको तालिम संचालन गरेर जनशक्ति उत्पादन गर्ने ।
- २७.१. स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक डाक्टर तथा स्वास्थ्यकर्मीको दरबन्दी तोक्ने, योग्यता निर्धारण गर्ने, नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, तालिम, वृद्धि बिकास गर्न देहाय बमोजिमको छनौट समिति गठन गरिने छ ।
- क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक
ख) स्वास्थ्य विभागको प्रमुख - सदस्य
ग) छनौट समितिले मनोनयन गरेका एक जना स्वास्थ्य विज्ञ - सदस्य
घ) स्वास्थ्य शाखाको प्रमुख - सदस्य सचिव
२. उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिले स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको सरुवा, राम्रो काम गर्नेलाई प्रोत्सान समेत गर्न सक्नेछ ।

२८. सरुवा :

- (क) गाउँपालिकाले कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार आफ्नो क्षेत्र भित्र तपसिलको मापदण्डको आधारमा सरुवा गर्न सक्नेछ । सरुवाको अधिकार प्रमुख प्राशासकीय अधिकृतमा निहित रहनेछ ।
- (क) आवश्यकताको आधारमा
(ख) जिम्मेवारी प्रति उत्तरदायी नभएमा
(ग) सन्तोषजनक सेवा प्रवाह नभएमा
(घ) कार्यालयमा अनियमितता भएमा ।

२९. बढुवा :

- (क) स्थायीको हकमा तोकिएको शैक्षिक योग्यता पुरा भई कार्यरत पदमा ८ वर्ष सेवा गरेको अवस्थामा १ तह बढुवा हुनेछ । तर करारको हकमा बढुवा हुने छैन ।
- (ख) लगातार ५ वर्षको गणनामा ९० प्रतिशत भन्दा बढी का.स.मु. को नम्बर प्राप्त गर्ने कर्मचारीलाई ६ वर्ष पुगेपछि एक तह बढुवा गर्न सकिनेछ ।

३० पुरस्कार :

सेवा तथा कार्यलयको काममा खटिरहने कर्मचारी, सेवा ग्राहिलाई राम्रो संग सेवा प्रदान गर्ने, अनुशासनको पालना गर्ने, आर्थिक पारदर्शिता, कार्यलय व्यवस्थापनमा राम्रो काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

३१. कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन:

स्थानीय सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको नियमित कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।

(क) कर्मचारीको वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन वर्षमा १ पटक गरी तोकिएको निकायहरूमा त्यसको अभिलेख गर्नुपर्नेछ । कार्य सम्पादनको मूल्याङ्कन गर्न तोकिय बमोजिमको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारम प्रयोग गरिनेछ ।

(ख) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको कुल अंकको विभाजन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) सुपरिवेक्षकले दिन सक्ने अधिकतम - ६० प्रतिशत

ख) पुनरावलोकन कर्ताले दिन सक्ने अधिकतम - २५ प्रतिशत

ग) पुनरावलोकन समितिले दिन सक्ने अधिकतम - १५ प्रतिशत

(ग) सुपरिवेक्षक, पुनरावलोकनकर्ता, पुनरावलोकन समितिले स्थानीय सेवाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन बापत अंक दिदा यस दफा र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारममा उल्लेखित आधार अनुसार दिनु पर्नेछ ।

(घ) अधिल्लो वर्षको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन नयाँ आर्थिक वर्षको पहिलो महिनामा गरिसक्नु पर्नेछ ।

(ङ) करारको हकमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा वार्षिक ८० प्रतिशत अंक ल्याउने कर्मचारीका लागि तलब स्केलको १५ प्रतिशत सम्म प्रोत्साहन भत्ता दिन सकिनेछ ।

३२. विदा:

१. बर्ष भरि विरामि विदा १२ दिन, पर्व विदा ६ दिन, भैपरि आउने विदा ६ दिन, घर विदा ३० दिन, सुत्केरी ६० दिन र क्रिया विदा १५ दिन को व्यवस्था गरिनेछ ।

(२) स्वास्थ्य सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई बाँकि विदाको सुविधा संघिय कानून, प्रदेश कानूनले व्यवस्था गरेअनुसारको विदाको सेवा सुविधामा कुनै असर पर्ने छैन ।

३३. स्वास्थ्य सेवालाई पहुँचमा पुऱ्याउन र जनचेतना फैलाउन बिभिन्न प्रकारका स्वयंसेवकहरुको व्यवस्था गर्ने ।

३४. कार्वाही तथा पदमुक्त गर्न सक्ने व्यावस्था :

(क) नसियत दिन सकिने

१. विना कारण जानकारी नदिई लगातार वा पटक पटक गरि महिनामा पन्ध्र दिन कार्यालयमा अनुपस्थित भएमा ।
२. प्रचलित कानुन उल्लङ्घन गरेमा ।
३. कार्यालय प्रमुखको मातहतमा नरहेमा ।
४. काम काज प्रति उत्तरदायी नभएमा ।
५. आफ्नो जिम्मा पुरा नगरेमा ।
६. सेवा ग्राहीको गुनासो प्रति वेवास्ता गरेमा ।
७. स्वास्थ्यका कर्मचारी सम्बन्धी बनेका ऐन कानुन बमोजिम काम नगरी ऐन कानुन विपरित काम गरेमा

(ख) पदबाट मुक्त गर्न सक्ने व्यावस्था :

१. कार्यालय प्रमुखको माताहतमा नरहेमा ।
 २. कार्यालय सम्बन्धी गोप्य राख्नु पर्ने कागजात कुनै प्रेस, अनाकुल व्याक्ति गैर सरकारी संघ संस्था अन्य व्याक्तिलाई दिएको प्रमाणित भएमा ।
 ३. कार्यालयमा बारम्बार मदिरा सेवन गरि उपस्थित भएमा ।
 ४. विना सुचना १५ दिन सम्म कार्यालयमा उपस्थित नभएमा ।
 ५. सुधार गर्नका लागि बारम्बार लिखित चेतावनि दिदा पनि सुधार नगरि सार्वजानीक सेवा प्रवाहमा असर पर्ने देखिएमा ।
 ६. कुनै राजनितिक दलको सम्बन्धि सदस्यता लिएको प्रमाणित भएमा ।
 ७. नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोग कुनै अदालत बाट प्रमाणित भएमा ।
 ८. करार कर्मचारीको हकमा करार सम्भौतामा उल्लेख भएका सर्तहरुमा बारम्बार उल्लङ्घन गरेमा ।
 ९. सेवा ग्राहीको गुनासो बारम्बार वेवास्ता गरेको जनगुनासो आई सो प्रमाणित भएमा ।
 १०. बारम्बार लिखित जफाव तथा स्पष्टिकरण माग्दा त्यसको व्यवस्था गरेमा ।
- (ग) दफा ३४ को उपदफा क र ख मा जेसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नसियत तथा पद मुक्त गर्नु अगाडि मौखिक तथा लिखित सफाई तथा स्पष्टीकरणको मौका बाट बञ्चित गरिने छैन ।

परिच्छेद-७

औषधी तथा उपकरणको उत्पादन, खरिद, भण्डारण र वितरण

३५. औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको स्थानीय स्तरमा प्रशोधन र उत्पादन गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।
३६. औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको खरिद ऐन बनाई खरिद गर्ने ।
३७. खरिद गरिएको औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको भण्डारण र वितरण सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।
३८. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा बाहेकका औषधिको सुफत मुल्यमा विक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

परिच्छेद-८

प्राईभेट स्तरमा मेडिकल कलेज तथा स्वास्थ्य अध्ययन संस्थान, अस्पताल, स्वास्थ्य क्लिनिक, औषधि पसल र सरसफाई गर्ने संस्था संचालन गर्न सिफारिस, स्विकृति र नियमन

३९. राष्ट्रिय र प्रादेशिक मापदण्ड अनुरूप प्राईभेट स्तरमा मेडिकल कलेज तथा स्वास्थ्य अध्ययन संस्थान, अस्पताल र निदानकेन्द्र संचालन पूर्व सिफारिस, लिनुपर्ने व्यवस्था गर्ने ।
४०. स्वास्थ्य क्लिनिक र औषधि पसल संचालन पूर्व स्विकृति लिनु पर्ने व्यवस्था गर्ने ।
४१. गाँउपालिका क्षेत्रमा संचालित स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाको नियमित अनुगमन तथा नियमन सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।
४२. स्थानीय स्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादन र स्वास्थ्य सेवाहरुको न्यूनतम मूल्य निर्धारण तथा नियमन गर्ने ।
४३. गाँउपालिका क्षेत्रभित्र निजी संस्थालाई सरसफाई गर्ने कार्य गर्न अनुमति दिने र नियमन गर्ने ।

परिच्छेद-९

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन

४४. राष्ट्रिय र प्रादेशिक नीति अनुसार स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
४५. आवश्यकता अनुसार अन्य सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरु निमाण गरी संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

परिच्छेद-१०

अनुगमन तथा नियमन

४६. स्वास्थ्य खानेपानी र खाद्यपदार्थको गुणस्तर एवं वायु तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गर्न संयन्त्रको गठन र सोको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गर्ने ।
४७. दण्ड, जरिवाना तथा अन्य कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।

परिच्छेद-११

सरसफाईसम्बन्धि कार्यक्रम तथा फोहोर मैला व्यवस्थापन

४८. सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना संचालन गर्ने ।
४९. घर निर्माण गर्दा फोहोर विसर्जन गर्ने स्थान विकास गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।
५०. सामुहिक फोहोर विसर्जन गर्ने स्थान विकास गर्न सहयोग गर्ने ।
५१. साना तथा ठूला फोहोर विसर्जन केन्द्र स्थापना र संचालन गर्नु ।
५२. स्वास्थ्य जन्य फोहोरमैला संकलन, पुर्नउपयोग, प्रशोधन, विसर्जन, सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन गर्ने ।
५३. सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साभेदारी गर्ने ।

परिच्छेद-१२

रोगरोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी व्यवस्था

५४. स्थानीय स्तरमा सरुवा रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने ।
५५. नसर्ने रोग न्यूनिकरण गर्ने उपायहरू कार्यान्वयन गर्ने ।
५६. स्थानीय स्तरमा जनस्वास्थ्य आपतकालीन स्वास्थ्य, महामारी नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन गर्ने ।
५७. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने ।
५८. जुनोटिक र कीटजन्य रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
५९. स्थानीय स्तरको प्रबर्द्धनात्मक र प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुर्नस्थानात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवा संचालन
६०. स्थानीयस्तरमा औषधीको उचितप्रयोग र सूक्ष्म जीवनिरोधक प्रतिरोध (Antimicrobial Resistance) न्यूनिकरण गर्ने ।
६१. सुर्ती, मदिरा र लागु पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

परिच्छेद-१३

विविध

६२. स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गर्न संघीय तथाप्रदेश सरकारले संचालन गरेको अभियानमा सहयोग गर्ने ।
६३. धामिभाँक्री र आम्ची सेवालार्ई समय अनुकुल सचेतना जनचेतना अभियान चलाई सोको अभिलेख र अनुगमन गर्ने ।
६४. सरुवा रोगको समयमा सरुवा रोग लागेका ठाउँका विद्यालय बन्द गर्न सकिने ।
६५. प्रगति विवरण मासिक रुपमा बुभाउनु पर्ने; स्वास्थ्य संस्थाहरुले आफुले गरेको प्रगति प्रतिवेदन मासिक रुपमा गाउँपालिकाको कार्यलयमा बुभाउनु पर्नेछ ।
६६. नियम बनाउने अधिकार: यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।
६७. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार: यस ऐन, कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अड्काउ परेमा गाउँपालिकाबाट निर्णय गराई उक्त बाधा अड्काउ फुकाउन सकिनेछ ।
६८. महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिने छ । उमेर ६० वर्ष पुगेमा सम्मान सहित बिदाई गर्न सकिने छ ।
६९. महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको कोषलाई निरन्तरता दिईने छ ।

आज्ञाले

धर्मेन्द्र शाह

निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
नरहरिनाथ गाउँपालिकाको कार्यालय
कुमालगाउँ, कालीकोट

मुद्रित मूल्य रू.१०१-